

TÖÖ PROGRAMM	Kuupäev: 12.05.2025	Koostaja: Kristi Graf	Viide: B3
---------------------	----------------------------	------------------------------	------------------

Auditi nimetus	Hangete õiguspärane teostus, sh taaste- ja vastupidavusrahastu (RRF¹) projektides sisalduvad hanked
Eesmärk	1. Analüüsida riigihangete läbiviimise töökorraldust ja vastavust regulatsioonidele. 2. Hinnata valimipõhiselt riigihangete läbiviimise vastavust kehtestatud regulatsioonidele.
Ulatus	01.07.2023 – 31.12.2024 alustatud hankemenetlused, sh raamhanke alusel läbiviidavad minikonkursid vastavalt riskipõhisele valimile järgmistes asutustes: KliM, KeMIT, RL ja TRAM.
Ulatuse piirang	Töös ei käsitleta Rahandusministeeriumi (RaM) või Riigi Tugiteenuste Keskuse (RTK) teenistujate kontrollitud/kontrollimisel hanked.

Taaste- ja vastupidavuskava (edaspidi RRF või taastekava) toetuse eelarve KliM valitsemisala asutustele on ca 372 840 000 eurot.

Toetuse saaja on toetuse kasutamisel kohustatud järgima riigihangete seadust, kui ta on hankija riigihangete seaduse tähenduses². Taastekava toetuse maksmisest võidakse keelduda, kui esineb põhjendatud kahtlus, et toetuse kasutamisega seotud tingimused on täidetud näiliselt, on esitatud valeandmeid, projekti elluviimisel on tuvastatud pettus või korruptsioonijuhtum või esineb huvide konflikt (samas § 7 lg 1¹). Seni Euroopa Komisjon ei ole vähendanud liikmesriikide taastekava eraldi riigihangete või riigiabi kontrolliga seotud rikkumiste eest (EK auditi aruanne³). Komisjon on andnud suunise kontrollida RRF projektides riigihangete läbiviimist. Sealhulgas on oluline pöörata tähelepanu topeltfinantseerimise, pettuste, huvide konflikti, sh korruptsiooni vältimisele.

Tulenevalt asutuste tellimusest, riskihinnangust ja/või siseauditi tööplaanist analüüsitakse käesolevas töös lisaks RRF riigihangetele ka asutuses riigihangete läbiviimise korraldamist üldiselt.

Töös käsitletavad teemad/küsimused:

1. Analüüsida riigihangete läbiviimise töökorraldust ja vastavust õigusaktidele.
 - Milline on riigihangete planeerimise, läbiviimise ja lepingute muutmise töökorraldus ning kas asutuse juhendid on sobivad?
 - Kas/kuidas on tagatud hangete läbiviimisel võimalike huvide konflikti riskide maandamine (sh asutuse hangetega tegelevate isikute ja konkreetse hanke puhul)?
 - Kuidas on korraldatud koostöö Rahandusministeeriumi ja/või RTK-ga ja kas koostöö on toimiv?
 - Kas/kuidas on (raam)lepingute alusel ostude läbiviimisel tagatud läbipaistvus, sh vastavate volituste olemasolu?

¹ Recovery and Resilience Facility, RRF

² Vabariigi Valituse 29.11.2021 määrus nr 108 Taaste- ja vastupidavuskava elluviimise korraldus ja toetuse andmise üldtingimused, § 5 lõige 2.

³ Euroopa Kontrollikoja [eriaruanne 09/2025](#): „Süsteemid, millega tagatakse taaste- ja vastupidavusrahastu kulutuste vastavus riigihanke- ja riigiabi eeskirjadele: parandusi on tehtud, kuid süsteemid on endiselt puudulikud“, Euroopa Liidu Väljaannete Talitus, 2025. Aruande lk 12.

2. Hinnata hangete valimi⁴ ja taastekava kulude valimi⁵ põhjal riigihangete läbiviimise vastavust riigihangete seadusele ja asutuse sisekordadele.
 - Kuidas on tagatud riigihangete seaduse ja asutuse hankekorra järgimine hankemenetluse, lihthangete, väikehangete või erimenetlusega hangete läbiviimisel, kas vastavad nõuded on täidetud?
 - Kas hankekomisjoni liikmete erapooletuse tagamine toimib ja võimalikud huvide konflikti riskid on maandatud (vastavate seoste korral on toimunud hankekomisjoni tööst taandumine)?
 - Kas taastekava auditi perioodi tekkepõhised kulud on seotud vastava hankemenetlusega või kas/millise teise ostumenetluse läbiviimine on olnud asjakohane?
3. Analüüsida RL ja TRAM auditeeritava perioodi kulude väljavõtteid tuvastamaks võimalikke kitsaskohti ja RHS üldpõhimõtete järgimisega seonduvaid maandamata riske⁶.
4. Tuvastada võimalikud kitsaskohad ja maandamata riskid, sünteesida info ja koostada ülevaade kitsaskohtadest hangete läbiviimise protsessis.

Peamised valdkonnaga seotud õigusaktid, sisekorrad ja infovaradele ligipääsu vajadus:

- Riigihangete seadus;
- Ebaausa konkurentsi takistamise ja ärisaladuse kaitse seadus;
- Keskkonnaministri 29.06.2021 määrus nr 35 „Hankelepingu esemeks olevate toodete ja teenuste keskkonnahoidlikud kriteeriumid ja nende kohta riigihanke alusdokumentides kehtestavad tingimused“;
- Vabariigi Valitsuse 29.11.2021 määrus nr 108 „Taaste- ja vastupidavuskava elluviimise korraldus ja toetuse andmise üldtingimused“;
- RTK riigihangete standardtoimemudel⁷;
- Asutuste hangete korraldamise ja rahaliste kohustuste võtmise korrad jt asjakohased sisemised regulatsioonid⁸;
- KliM ja RaM (jt osapoolte) vahel sõlmitud „EL 2030 kliimaeesmärkide ülevõtmise teaduspartnerlus“ koostöölepe nr 1.1-22/23/279 (reg.-tud KliM DHS 30.06.2023 nr [1- 6/23/21](#));
- Riigihangete register – ligipääs valimi hankemenetlusega seotud dokumentidele;
- Asutuse dokumendihaldussüsteem/ edastatud dokumendid (TRAM) – riigihangete planeerimise ja läbiviimisega seotud dokumendid, leping, sh võimalikud lepingu muudatused jms asjakohased dokumendid;
- Äriregister ja RTIP – võimaliku kõrvaltegevuse, sellest teavitamise ja nõusoleku kontrollimine.

⁴ Riskipõhise valimi hanked on toodud käesoleva programmi lisas. Valim hõlmab valdavalt RRF projekte ja Riigilaevastiku (RL) INTERREG projekti.

⁵ Testimine auditi käigus moodustatava riskipõhise kihtvalimi alusel.

⁶ Testimine auditi käigus moodustatava riskipõhise valimi alusel.

⁷ RTK riigihangete standardtoimemudel <https://pilv.rtk.ee/s/oc6PA7dTNfM8ESQ>

⁸ **KliM**: Keskkonnaministeeriumi kantsleri 29.10.2021 käskkirjaga nr 1-2/21/450 kinnitatud „Hangete korraldamise ja rahaliste kohustuste võtmise kord“, viimati muudetud 05.08.2022 käskkirjaga nr 252, terviktekst on kättesaadav [DHS-is](#) (kehtetuks tunnistatud 24.01.2025 käskkirjaga nr 1-2/25/33 KliM riigihangete korraldamise ja lepingute sõlmimise korra kinnitamine).

KeMIT direktori 17.02.2021 käskkirjaga nr 1-1/21/17 kinnitatud „Keskkonnaministeeriumi Infotehnoloogiakeskuse riigihangete korraldamise, lepingute sõlmimise ja rahaliste kohustuste menetlemise korra kinnitamine“.

Riigilaevastiku peadirektori 25.03.2024 käskkirjaga nr 1-1/24/12 kinnitatud „Hankekord“, muudetud 11.06.2024 käskkirjaga nr 1-1/24/22.

TRAM kehtiv hankekord kinnitatud 03.01.2025 nr 1.1-7/25/2.

Auditi toimingud ja ajakava:

- info kogumine ja dokumentide analüüs;
- hankemenetluste valimipõhine testimine;
- tulenevalt töö eesmärgist ja ulatusest infovajadus, sh päringud auditeeritavatele.

Töö toimingud teostatakse 2025. a II-III kvartali jooksul ja auditi aruande eelnõu valmimine on planeeritud IV kvartalis.

Auditi aruande eelnõu esitatakse auditeeritavale faktivigade kontrolliks ja kommenteerimiseks. Samuti on auditeeritava ülesanne auditis toodud ettepanekute rakendamiseate tegevuste, vastutavate isikute ja täitmise tähtaja määramine.

Auditi juht ja läbiviija: Kristi Graf, *siseaudiitor*

/allkirjastatud digitaalselt/

Siseauditeerimise eest vastutav isik (AVI): Maarja Kilter, *siseauditi osakonna juhataja*

/allkirjastatud digitaalselt/

KliM SAO auditi „Hangete õiguspärane teostus, sh taaste- ja vastupidavusrahastu (RRF) projektides sisalduvad hanked“ programmi
LISA – hangete substantiivse testimise valim

Nr	RHR viite-number	RRF/INTERREG projekti hanke nimetus	Asutus/hankija	Menetluse liik	Avaldamine	Töövõtja	Lepingu sõlmimise kuupäev/lepingu nr	Lepingu maksumus
1	280536	Tuuleparkide mõju võrdlev analüüs ja juhend mõjuhindajatele (Kliimaministeerium)	KliM/RTK	Avatud hankemenetlus	09.07.2024	Estonian, Latvian & Lithuanian Environment OÜ (10705517)	21.08.2024; Töövõtuleping nr. 4-1/24/85	55 000
2	274075	Ehitusprojektile esitatavate nõuete õigusanalüüs (Kliimaministeerium)	KliM/RTK	Avatud hankemenetlus	14.02.2024	Advokaadibüroo Sorainen OÜ (10876331)	07.05.2024; Töövõtuleping nr. 4-1/24/43	84 900
3	272413	Taastuvenergia kommunikatsiooniteenuse hankimine (Kliimaministeerium)	KliM/RTK	Avatud hankemenetlus	12.12.2023	OÜ Hamburg ja Partnerid (11199312)	11.04.2024; Raamleping nr 4-1/24/32	200 000
4	268065	Kestliku biogaasi/biometaanitootmise ja kasutuselevõtu suurendamise võimaluste ja selleks vajalike tegevuste analüüsi tellimine (Kliimaministeerium)	KliM/RTK	Avatud hankemenetlus	04.10.2023	Tartu Ülikool (74001073), Tallinna Tehnikaülikool (74000323)	10.01.2024; Töövõtuleping nr 4-1/24/4	195 000
5	267794	Kangru liiklussõlme ja Rail Balticut ületavate viaduktide ehitamise omanikujärelevalve	TRAM	Avatud hankemenetlus	26.07.2023	BRP Insenerid OÜ (12342881), Tallinna Linnaehituse Aktsiaselts (10307171)	29.09.2023; Töövõtuleping 3.2-3/23/1996-1	156 890
6	279408	Andmelao arendamine Eesti Looduse infosüsteemi (EELIS) andmete osas (Analüüsi- ja andmelao infosüsteemide arendus- ja hooldustööde teostamine (2022-2026); viitenumber 243672)	KeMIT	Minikonkurss	03.05.2024	Wizon OÜ (12570796)	31.05.2024; Hankeleping 6-2/24/119	66 096
7	278906	Parvlaevade monitooringusüsteemid*	RL	Avatud hankemenetlus	03.05.2024	Baltic Workboats AS (10657801)	26.06.2024; Töövõtuleping 6-2/24/60	126 240

* Euroopa territoriaalse koostöö (INTERREG) Kesk-Läänemere programmi projekt REISFER (*Reducing CO2 emissions in island ferry traffic*), projekti number CB0300186.